

„Acts of Thomas”; I. Robinson, *Discipleship and dispossession: a contemporary Australian reading of the desert fathers and mothers*; A. Silvas, *The emergence of Basil's social doctrine: a chronological enquiry*; D. Sim, *Wealth and poverty in the Gospel of Matthew*; S. Sitzler, *A poor picture of poverty: the problem of defining and identifying the poor in the words of the Church Fathers*; S. Sitzler, *The identity of the indigent in the homilies of John Chrysostom*; W. Sun, *Ephrem the Syrian's critique of social inequality*; J. Suzuki, *Poverty in monastic communities as Evagrius saw it*; J. Tan, *Poverty as riches in the stories of the desert fathers*; S. Toda, *Pachomian monasticism and poverty*; S. Tsuchihashi, *Material poverty in Basil of Caesarea's sermons*; Y.N. Youssef, *Research on Coptic hymnography – the Psalms of Days: composition and dotation*.

Ks. Stanisław Longosz – Lublin, KUL

20. SIŁY DOBRA I ZŁA W PIERWSZYCH WIEKACH KOŚCIOŁA (Tours, Université Francois Rabelais, 11-13 IX 2008)

Wydział Filologii Greckiej Uniwersytetu Francois-Rabelais w Tours zorganizował w dniach 11-13 IX 2008 r. w Tours za staraniem Bernarda Poudersona – profesora późnej literatury greckiej, we współpracy z Fakultetem Teologicznym Instytutu Katolickiego w Paryżu (prof. Y.M. Blanchard) i Centrum Lenain de Tillemont (CNRS-Paris IV) Sorbony (prof. M. Scopello) IV już z kolei międzynarodowe sympozjum nt. **Siły dobra i zła w pierwszych wiekach Kościoła** (*Les forces du bien et du mal aux premiers siècles de l'Église*). Podczas trzydniowych obrad wygłoszono 22 następujące prelekcje: B. Pouderson – *L'origine du mal chez les Apologistes grecs : matière et esprit*; J. Leal – *L'„inrationale” comme explication du mal moral chez Tertullien (De anima XVI)*; F. Cassingena-Trevedy – *Le rationalisme théologique comme mal radical à travers les Hymnes sur la Foi d'Éphrem de Nisibe*; J.M. Vercauysse – *L'herméneutique comme arbitre du combat entre les forces du bien et du mal chez Tyconius*; V. Zarini – *Les forces du bien et du mal dans la poésie de Corippe*; Ch. Touati – *Les métaphores métalliques du discernement. Réception de 1Co 3:11-15*; C. Gianotto – *L'endurance comme stratégie de lutte contre les puissances du mal dans le Psautier manichéen copte*; M. Scopello – *La tentation d'Allogène (Codex Tchacos, traité IV)*; L. Perrone – *„Chasser les chiens au moment de la prière”. L'image de l'orant entre les démons et les anges : d'Origène à Évagre le Pontique*; C. Gaspar – *Monk Meets Blond Boy : Constructing Homoerotic Temptation in the „Philotheos Historia” of Theodoret of Cyrillus*; P.F. Beatrice – *Péché et libération de l'homme chez Jean Damascène*; S. Badilita – *Caïn, figure du mal chez Philon d'Alexandrie*; Y.M. Blanchard – *Le diable homicide et menteur : les figures du mal dans l'Évangile selon Jean*; C. Tassin – *Les adversaires de la mission de Paul selon la deuxième lettre aux Corinthiens*; J.D. Kaestli – *La figure de l'Antichrist dans l'Apocalypse de saint Jean le Théologien (Première Apocalypse apocryphe de Jean)*; E. Norelli – *L'adversaire eschatologique dans l'Apocalypse de*

Pierre; A. Monaci-Castagno – *Origène et les anges des Nations*; R. Courtray – *La figure de l'Antichrist chez Jérôme*; S. Sanchez – *Anges et démons chez Priscillien: à propos de deux listes angéliques dans les Traités de Wurzbourg*; J.N. Peres – *Le Christ et l'Antéchrist dans le „Testamentum Domini” syriaque et éthiopien*; C. adilita – *Judas : quelques lectures des Pères à partir du Nouveau Testament*; J.J. Buckley – *Selected Enoch-traditions in the Mandaean Ginza*. Ostatnie pół dnia sympozjum poświęcono na zwiedzanie zamku w Angers. Materiały zaś tego spotkania zaplanowano wydać w 118 tomie serii „Théologie Historique”. Warto tu przypomnieć, że pierwsze analogiczne sympozjum, zorganizowane przez te same instytucje nt. *Les Apologistes chrétiens et la culture grecque* odbyło się we wrześniu 1996 r. w Paryżu, jego zaś akta opublikowano (1998) w serii „Théologie Historique” vol. 105; drugie nt. *L'historiographie de l'Église des premiers siècles* we wrześniu 2000 r. w Tours, a jego akta opublikowano (2001) w tejże serii vol. 114; trzecie nt. *Les Pères de l'Église face à la science médicale de leur temps* we wrześniu 2004 r. w Paryżu, akta zaś opublikowano (2005) w tejże serii jako tom 117.

Ks. Stanisław Longosz – Lublin, KUL

21. TEOLOGIA TRYNITARNA GRZEGORZA Z NYSSY W JEGO *OPERA MINORA* (Tübingen, Evangelisch-theologische Fakultät, 17-20 IX 2008)

Z okazji opublikowania tekstu *Epistola canonica (Gregorii Nysseni Opera III 5)* w opracowaniu E. Mühlenberg – M. Kuiper w wydawnictwie Brill (Leiden 2008) Seminarium Historii Kościoła Starożytnego na Ewangelickim Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Eberharda Karla w Tybindze zorganizowało za staraniem prof. V. Henning Drecolł trzydniowe, a XI już z kolei, wielkie międzynarodowe sympozjum nt. **Teologia trynitarna Grzegorza z Nyssy w jego Opera minora** (*The Trinitarian Theology of Gregory of Nyssa in the Opera minora*). Do udziału w nim zostali zaproszeni uczeni i specjaliści wszystkich dyscyplin (niezależnie od poglądów religijnych) zajmujący się pismami tego Kapadoccyzka, zwłaszcza jego *Opera minora*, by przez ich analizę i dyskusje ukazać szczególnie: używanie w nich Biblii, ich terminologię teologii trynitarniej, ich obrazy, porównania i figury retoryczne, ich porównanie z pismami innych Ojców Kościoła IV wieku (zwłaszcza z Bazylim, Grzegorzem z Nazjanzu i Atanazym Aleksandryjskim), porównanie ich wybranych fragmentów z innymi dziełami Nysseńczyka, ich filologiczne komentarze, przyczynki do rękopiśmiennej tradycji *Opera minora*, starożytne przekłady *Opera minora* (zwłaszcza: syryjskie i łacińskie) oraz ich stosunek do *Apollinaristica* i do kontrowersji eunomiańskiej. Tego rodzaju problematykę starano się przedstawić w 5 dopuszczalnych językach (angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim) w formie przeważnie przedpołudniowych wykładów (45 min.) i popołudniowych komunikatów (20-25 min.), wygłaszanych w dwóch sekcjach (A i B). Każdy dzień obrad rozpoczynany modlitwą poranną